

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/141/2025
Identifikačné číslo spisu:	6124342169
Dátum vydania rozhodnutia:	18.06.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:6124342169.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a členov senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a JUDr. Jany Haluškovvej v spore žalobkyne SetCar sk, a.s., Sučany, Priemyselná 10, IČO: 50 387 189, zastúpeného obchodnou spoločnosťou: Advokátska kancelária JUDr. Tomáš Zboja, advokát s.r.o., Martin, Kuzmányho 4, IČO: 55 732 453, proti žalovanej KOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, o zaplatenie 175 eur s príslušenstvom, ktorá sa viedla na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 6C/81/2024, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 30. apríla 2025 sp. zn. 6Co/16/2025, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanej v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej napadnutým rozsudkom z 30. apríla 2025 sp. zn. 6Co/16/2025 potvrdil rozsudok Okresného súdu Martin (ďalej len „súd prvej inštancie“, alebo „prvoinštančný súd“) č. k. 6C/81/2024-131 zo dňa 8. októbra 2024, ktorým uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 175 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 175 eur od 24. 11. 2023 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v plnej výške (výrok I.) a žalobkyni priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % (výrok II.).

2. Súd prvej inštancie vec právne odôvodnil ustanoveniami § 442 ods. 1, 3, § 517 ods. 2, § 524 ods. 1, 2, § 526 ods. 1, 2, § 580, § 581 ods. 2, § 581 ods. 3, § 663 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 1, ods. 2 písm. b), § 11 ods. 6 písm. a), b), § 11 ods. 7, § 11 ods. 8, § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z. z.“) o PZP, § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. a vecne opodstatnenosťou žalovanej nároku v celom uplatnenom rozsahu (okrem jedného dňa omeškania, v ktorej časti žalobu zamietol). Uviedol, že na základe škodovej udalosti

evidovanej u žalovanej pod č. XXXXXXXXXX došlo ku škodovej udalosti na vozidle poškodenej. Škodová udalosť bola spôsobená prevádzkou vozidla poisteného u žalovanej. Poškodená bola nútená užívať náhradné vozidlo na zabezpečenie svojich potrieb, a to zapožičaním si náhradného vozidla u žalobkyne. Žalobkyňa vystavila poškodenej faktúru č. 230656. Žalovaná neuznala uplatnenú výšku v plnom rozsahu. Následne poškodená uzatvorila so žalobkyňou zmluvu o postúpení pohľadávky, ktorej predmetom bol nárok na náhradu škody vyplývajúcej z predmetnej poistnej udalosti z titulu náhrady účelne vynaložených nákladov na prenájom náhradného vozidla.

2.1. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi a zistil, že faktúrou č. 20231443 zo dňa 31. 10. 2023, splatnou dňa 31. 10. 2023, obchodná spoločnosť A.M.PLUS, s.r.o. vyfakturovala poškodenej cenu opravy poškodeného vozidla zn. Hyundai i20 FL EVČ: E. vo výške 6.191,81 eur s DPH. Faktúrou č. 230656 zo dňa 31. 10. 2023 žalobkyňa vyfakturovala poškodenej cenu za prenájom náhradného vozidla podľa Zmluvy o nájme č. 601, a to vozidla zn. KIA Ceed EVČ: E. od 09. 10. 2023 do 31. 10. 2023, t. j. za 23 dní v celkovej výške 804,82 eur s DPH. Zmluvou o postúpení pohľadávok uzavretou dňa 31. 10. 2023 medzi žalobkyňou ako postupníkom a poškodenou ako postupcom došlo k postúpeniu pohľadávky voči žalovanej z titulu nároku na náhradu účelne vynaložených nákladov za užívanie náhradného vozidla v príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou zo dňa 08. 10. 2023 na vozidle zn. Hyundai i20 FL EVČ: E.. Postúpenie pohľadávky bolo odplatné, pričom odplata za postúpenie pohľadávky je vo výške 804,82 eur. Zmluvné strany sa dohodli, že došlo k započítaniu ich vzájomných nárokov, a to nároku na úhradu odplaty za postúpenie pohľadávky a nároku na úhradu nájomného za náhradné vozidlo podpisom zmluvy. Žalobkyňa si bude pohľadávku vymáhať vo vlastnom mene a na vlastný účet. Oznámením o postúpení pohľadávky poškodená ako postupca oznámila žalovanej že dňa 31. 10. 2023 postúpila svoju pohľadávku voči žalovanej, spočívajúcu v nároku na poistné plnenie z poistnej udalosti zo dňa 08. 10. 2023 z titulu náhrady účelne vynaložených nákladov na prenájom náhradného vozidla vo výške 804,82 eur spolu s jej príslušenstvom na žalobcu. Oznámením o poistnom plnení zo dňa 08. 11. 2023 žalovaná oznámila žalobkyňi, že dňa 08. 11. 2023 bolo ukončené šetrenie poistnej udalosti. Poistné plnenie je v celkovej výške 629,82 eur, keď bola priznaná doba zapožičania 18 dní a boli odpočítané neprimerané náklady vo výške 175 eur.

2.2. Z takto ustáleného skutkového stavu prvoinštančný súd vyvodil, že na motorovom vozidle poškodenej bola škoda spôsobená v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla povinne zmluvne poisteného u žalovanej, čo zakladá jej pasívnu vecnú legitímáciu v spore. K námietke žalovanej týkajúcej sa nedostatku aktívnej vecnej legitímácie odôvodnenej tým, že náklady voči žalovanej poškodená nepreukázala, uviedol, že poškodená postúpila na žalobkyňu pohľadávku z titulu neuhradenej pohľadávky z poistnej udalosti, ktorá je spôsobilá na postúpenie. Zmluvné strany sa dohodli na odplatnom postúpení pohľadávky a výška odplaty bola dohodnutá vo výške sumy neuhradenej faktúry. Zmluvné strany sa zároveň dohodli na započítaní vzájomných nárokov (čo je jeden zo spôsobov zániku záväzkov), t. j. nároku na zaplatenie faktúry za prenájom vozidla a nároku na zaplatenie odplaty za postúpenie pohľadávky, a to okamihom podpisu zmluvy. Z uvedeného je zrejmé, že zo strany poškodenej došlo k úhrade faktúry a žalobkyňa ako jej právna nástupkyňa je aktívne vecne legitimovaná na uplatnenie nároku z titulu náhrady škody.

2.3. Zároveň súd priznal žalobcovi aj nárok na zaplatenie úrokov z omeškania zo súdom priznanej sumy, a to vo výške 9 % ročne, ktorých výška je v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami. Súd v tejto súvislosti poukazuje na Nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 309/2020 zo dňa 14. 10. 2021. Ust. § 11 ods. 8 Zákona o PZP, ktoré je vo vzťahu k Obč. zákonníku lex specialis, nezbavuje poisťovateľa povinnosti platiť úroky z omeškania za oneskorenie plnenia, a to aj v prípade, ak poisťovateľ splnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 Zákona o PZP. Z oznámenia žalovaného o poskytnutí poistného plnenia vyplýva, že šetrenie poistnej udalosti bolo ukončené dňa 08. 11. 2023. Žalovaná bola povinná plniť do 15 dní, t. j. do 23. 11. 2023 a do omeškania sa dostal dňom 24. 11. 2023. Preto súd v tejto časti žalobu čiastočne zamietol. Súdu neboli preukázané okolnosti, ktoré by odôvodňovali odklon od vysloveného právneho názoru Ústavného súdu SR. Výška úrokov z omeškania je v súlade s citovanými právnymi predpismi a zverejnenými úrokovými sadzbami v rozhodnom čase.

2.4. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Žalobkyňa bola neúspešná len v nepatrnej časti príslušenstva (jeden deň omeškania).

3. Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že sa, v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a v podrobnostiach naň odkázal (§ 387 ods. 2 CSP).

3.1. K námietkam odvolateľky uviedol, že v rámci zmluvy o postúpení pohľadávky došlo tak k odplatnému postúpeniu pohľadávky so súčasným započítaním fakturovaného nájomného za užívanie náhradného vozidla s odplatou za postúpenie pohľadávky. Započítanie je nutné chápať ako ekvivalent platby. Teda uvedenou zmluvou došlo zároveň k vysporiadaniu záväzkov medzi poškodenou ako nájomcom a žalobkyňou ako prenajímateľom. Pohľadávka prenajímateľa na úhradu faktúry za prenájom náhradného vozidla zanikla započítaním s pohľadávkou nájomcu voči prenajímateľovi titulom odplaty za postúpenie pohľadávky na náhradu škody voči žalovanej, t. j. je nutné uvedenú faktúru za prenájom náhradného vozidla považovať za uhradenú, a súčasne žalobkyňa nadobudla postúpenú pohľadávkou poškodenej voči žalovanej na náhradu nákladov účelne vynaložených na prenájom náhradného vozidla. Uzavrel, že záväzok na úhradu nájomného za náhradné vozidlo žalobkyňa síce priamo nesplnila, ale vo vzťahu k tomuto záväzku uplatnila započítanie, ktoré predstavuje jeden zo spôsobov zániku dlhu. Uvedené nemôže mať vplyv na vznik pohľadávky na náhradu škody, pretože takýmto započítaním nepochybne došlo k zmene majetkových pomerov na strane poškodenej v podobe jej straty pohľadávky na poistné plnenie voči žalovanej, a teda ku vzniku škody v rozsahu zodpovedajúcom postupovanej pohľadáвке na poistné plnenie.

3.2. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP tak, že žalobkyňu priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, pretože žalobyňa bola v tomto štádiu konania úspešná v celom rozsahu.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie, ktorého prípustnosť a dôvodnosť vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Odôvodnenie aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne zo strany odvolacieho súdu považovala za zmatečné, vnútorne rozporné, neúplné, nepresvedčivé a vykazujúce znaky závažnej hmotnoprávnej (meritórnej) svojvôle, čím zo strany odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva žalovanej na spravodlivé súdne konanie. Právnym výkladom, podľa ktorého (akýkoľvek) nárok na náhradu škody môže mať charakter budúcej pohľadávky sa odvolací súd odchýlil od zásady náhrady skutočnej škody vyjadrenej v ustanovení § 442 ods. 1 OZ spôsobom, že tým poprel samotný účel a význam tejto zásady (§ 442 ods. 1 OZ). Odvolací súd sa dopustil závažnej meritórnej (hmotnoprávnej) svojvôle aj vo vzťahu k výkladu § 580 OZ, keď mal za to, že v dôsledku právneho úkonu započítania malo zo strany poškodenej dôjsť k úhrade faktúry za prenájom náhradného vozidla, a teda k vzniku škody v majetkovej sfére poškodenej. Podľa dovolateľky odôvodnenie aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne nespĺňa kvalitatívne požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplývajúce z judikatúry ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva, ako ani požiadavku presvedčivosti odôvodnenia súdneho rozhodnutia vyplývajúcu z § 220 ods. 2 CSP.

4.1. Odvolací súd porušil právo žalovanej na spravodlivé súdne konanie v týchto dvoch rovinách:

a/ odvolací súd sa buď vôbec nevysporiadal s niektorou podstatnou argumentáciou žalovanej uvádzanou počas odvolacieho konania týkajúcou sa nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne, resp. odvolací súd sa s niektorou podstatnou argumentáciou žalovanej uvádzanou žalovanou počas odvolacieho konania týkajúcou sa nedostatku aktívnej vecnej legitímácie nevysporiadal dostatočne presvedčivým a zrozumiteľným spôsobom,

b/ posúdenie otázky aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne zo strany odvolacieho súdu vykazuje na niektorých miestach znaky závažnej hmotnoprávnej (meritórnej) svojvôle (najmä vo vzťahu k výkladu a aplikácii § 442 ods. 1 OZ a § 580 OZ).

4.1.1. Vo vzťahu k námietke nevysporiadania sa s podstatnou argumentáciou žalovanej z hľadiska rozhodnutia vo veci, dovolateľka postrádala vyrovnanie sa s jej argumentáciou, že právny úkon započítania je vo všeobecnosti ekvivalentný právny úkon, pri ktorom vzájomné pohľadávky zanikajú vždy len v rozsahu, v akom sa vzájomne kryjú. To znamená, že na strane každého účastníka dohody o započítaní vzájomných pohľadávok je strata aktív (t. j. pohľadávok) kompenzovaná v rovnakom rozsahu stratou pasív (t. j. záväzkov). Odvolaciemu súdu dovolateľka vyčítala, že bol povinný zohľadniť a zaoberať sa touto zásadnou argumentáciou žalovanej, v zmysle ktorej právny úkon započítania je vo všeobecnosti ekvivalentný právny úkon, v dôsledku ktorého nikdy nedochádza k objektívnemu zmenšeniu majetku účastníkov právnych vzťahov.

4.1.2. Žalovaná v ďalšom namietala svojvoľný výklad ustanovení § 442 ods. 1 a § 580 OZ, pretože výkladom § 442 ods. 1 OZ, podľa ktorého by nárok na náhradu škody v súvislosti s prenájomom náhradného vozidla mohol byť postupovaný ako akási budúca pohľadávka, sa odvolací súd odchyľil od zásady náhrady skutočnej škody vyjadrenej v § 442 ods. 1 OZ, čím odvolací súd poprel význam a účel tohto hmotnoprávneho ustanovenia. Takýto výklad predstavuje závažnú meritórnu svojvoľu, majúcu za následok porušenie práva žalovanej na spravodlivé súdne konanie. Odvolací súd sa takisto výkladom, podľa ktorého v dôsledku právneho úkonu započítania (ako obligatórne ekvivalentného právneho úkonu) mohlo dôjsť k vzniku škody v súvislosti s prenájomom náhradného vozidla, taktiež natoľko odchyľil od podstaty hmotnoprávneho ustanovenia § 580 OZ, že tým poprel jeho zmysel a účel. Zopakovala, že z charakteristík pojmu skutočná škoda je zrejmé, že na to aby mohol poškodený vôbec vykonávať akékoľvek práva v súvislosti s nárokom na náhradu škody z titulu účelne a nevyhnutne vynaložených nákladov v súvislosti s prenájomom náhradného vozidla (t. j. úspešne uplatňovať nárok na náhradu škody voči poistenému škodcovi, resp. postúpiť jeho nárok na náhradu škody voči poistenému škodcovi na inú osobu a pod.), musela byť škoda v rozhodnom čase (t. j. v čase uzatvárania Zmluvy o postúpení pohľadávky) už reálna a existujúca, a nielen hypotetická s možnosťou jej vzniku niekedy v budúcnosti. Neexistencia skutočnej škody v čase uzatvárania právneho úkonu, ktorý sa jej týka, má podľa žalovanej jednoznačne za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu pre rozpor s hmotnoprávnym ustanovením § 442 ods. 1 OZ. Z charakteristík pojmu skutočná škoda (t. j. že musí ísť o škodu už reálne existujúcu) vyplýva, že pri posudzovaní platnosti právneho úkonu týkajúceho sa (akéhokoľvek) nároku na náhradu škody je na základe vykonaného dokazovania potrebné posúdiť, či škoda v čase uzatvorenia právneho úkonu existovala alebo neexistovala, pričom do úvahy podľa žalovanej neprichádza žiadna špekulácia, že škoda môže byť v čase uzatvorenia daného právneho úkonu, ktorý sa jej týka, budúca, sporná či neistá. Zdôraznila, že pokiaľ na základe vykonaného dokazovania nie je preukázané, že škoda v čase uzatvorenia daného právneho úkonu skutočne existovala, tak táto skutočnosť má za následok absolútnu neplatnosť dotknutého právneho úkonu, jednak pre rozpor so zákonom (t. j. § 442 ods. 1 v spojení s § 39 OZ), resp. aj z dôvodu, že predmetom takéhoto právneho úkonu je nemožné plnenie (§ 37 OZ). V súvislosti s touto argumentáciou poukázala aj na zásadu „impossibile nulla obligatio est“, t. j. že z nemožného práva (nárok, záväzok) nevznikne s odkazom na rozhodnutie dovolacieho súdu sp. zn. 6Cdo/5/2017.

5. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu navrhla dovolanie podľa § 447 písm. c) CSP odmietnuť, nakoľko v odôvodnení aktívnej vecnej legitimácie súdom prvej inštancie a následným stotožnením sa odvolacieho súdu s týmto záverom a v ďalšej argumentácii odvolacieho súdu ohľadom aktívnej vecnej legitimácie, nemožno identifikovať žiadne pochybenie súdov majúce za následok porušenie práva žalovanej na spravodlivý proces.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) oprávnená osoba, zastúpená zamestnancom, ktorý má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 písm. b) CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), dospel k záveru, že dovolanie nie je dôvodné.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v

tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

11. Dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania. Žalovaná uplatnila dovolací dôvod, ktorým namietala vady konania podľa § 420 písm. f) CSP, ktoré mali spočívať v tom, že sa odvolací súd vo svojom rozhodnutí riadne nevysporiadal s nedostatočným odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie v otázke aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v spore, čím možno aj rozhodnutie odvolacieho súdu považovať za nepreskúmateľné, svojvoľné a arbitrárne, ďalej že odvolací súd sa nevysporiadal s podstatnou argumentáciou žalovanej týkajúcou sa nesprávneho právneho posúdenia aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne a napokon, že odvolací súd sa vo vzťahu k ustanoveniu § 442 ods. 1 OZ dopustil aj závažnej meritórnej svojvôle (čím poprel účel a význam zásady náhrady skutočnej škody vyjadrenej v § 442 ods. 1 OZ), keď dospel k záveru, že v zásade (akýkoľvek) nárok na náhradu škody môže mať charakter budúcej pohľadávky s možnosťou jej vzniku niekedy v budúcnosti. Rovnako sa odvolací súd dopustil závažnej meritórnej svojvôle aj vo vzťahu k výkladu § 580 OZ, kedy mal za to, že započítaním pohľadávok mohlo dôjsť k vzniku škody, respektíve k vzniku nároku na náhradu škody.

11.1. Ústavný súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach, aktuálne napr. v uznesení sp. zn. III. ÚS 44/2022 zo dňa 27. januára 2022 uviedol, že arbitrárnosť sa v zásade môže prejavovať vo dvoch podobách. Procesná arbitrárnosť je hrubým alebo opakovaným porušením zásadných ustanovení právnych predpisov upravujúcich postup orgánu verejnej moci, hmotnoprávna (meritórna) arbitrárnosť sa prejavuje ako extrémny nesúlad medzi právnym základom pre rozhodovanie vecí a závermi orgánu verejnej moci, ktoré sú vo vzťahu k tomuto právnemu základu neobhájiteľné všeobecne akceptovateľnými výkladovými postupmi (II. ÚS 576/2012). Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že arbitrárnosť (i zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí) všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Pritom uvedené nedostatky musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak sa zistí taká interpretácia a aplikácia právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

11.2. Všeobecné súdy v sporovom súdnom konaní nemajú poskytovať formálny či formalistický výklad a aplikáciu práva, ale majú poskytovať taký výklad a aplikáciu práva, ktorý je materiálnou ochranou zákonnosti, aby bola zabezpečená spravodlivá a účinná ochrana práv a oprávnených záujmov strán sporu (porovnaj čl. 2 ods. 1 Základných princípov CSP). Civilné sporové konanie sa musí v každom jednotlivom prípade stať zárukou zákonnosti a slúžiť na jej upevňovanie a rozvíjanie. K základným právam strany sporu, obsiahnutým v práve na spravodlivý proces, patrí i právo na uvedenie dostatočných dôvodov, na ktorých je rozhodnutie založené. V súvislosti s riadnym odôvodnením je potrebné uviesť, že vychádzajúc z konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (o. i. veci G. R. proti Š., rozsudok zo dňa 21.X.1999 týkajúci sa sťažnosti č. 30544/96, R. T. proti Š., rozsudok zo dňa 09. 12. 1994, týkajúci sa sťažnosti č. 18390/91, V. D. H. proti H., rozsudok zo dňa 19. 04. 1994, týkajúci sa sťažnosti č. 16034/90), judikatúry Ústavného súdu SR (sp. zn. I. ÚS 226/03 zo dňa

12. 05. 2004, III. ÚS 209/04 zo dňa 23. 06. 2004, sp. zn. III. ÚS 95/06 zo dňa 15. 03. 2006, sp. zn. III. ÚS 260/06 zo dňa 23. 08. 2006, sp. zn. III. ÚS 36/2010 zo dňa 04. 05. 2010, sp. zn. I. ÚS 114/08 zo dňa 12. 06. 2008), nie je nutné, aby na každú žalobnú námietku bola daná súdom podrobná odpoveď a rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzovaný s ohľadom na okolnosti každého prípadu, ak však súd v odôvodnení nereaguje na zásadnú, relevantnú námietku, súvisiacu s predmetom súdnej ochrany prednesenú žalobcom, je potrebné tento nedostatok považovať za prejav arbitrárnosti (svojvoľnosti).

11.3. Za svojvôľu, ktorá má za následok porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky všeobecným súdom, treba považovať aj nerešpektovanie kogentnej normy a prílišný formalizmus pri výklade a aplikácii právnych noriem, ako aj prípady, ak všeobecný súd svoje rozhodnutie nezdôvodnil buď vôbec alebo tak urobil celkom nedostatočne, prípadne ak ho založil na dôvodoch, ktoré v okolnostiach konkrétnej veci nemajú zjavne žiadnu relevanciu (pozri uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 110/09 z 02. apríla 2009).

12. V posudzovanej veci sa dovolací súd nestotožnil s názorom dovolateľky, že odôvodnenie aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne zo strany odvolacieho súdu je na viacerých miestach vnútorne rozporné, nekonzistentné, zmätočné, nezrozumiteľné, neurčité a nepresvedčivé; dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti ani nepreskúmateľnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Rozsudok odvolacieho súdu spĺňa zákonné požiadavky na obsahové náležitosti rozhodnutia (§ 220 CSP) a jeho odôvodnenie je preskúmateľné z hľadiska skutkových i právnych záverov. Odvolací súd sa nielen formálne stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie v intenciách § 387 ods. 2 CSP, ale k nosným otázkam sporu pripojil vlastnú právnu argumentáciu, čím vytvoril dostatočný podklad pre preskúmanie správnosti jeho záverov. Odvolací súd sa v odôvodnení napadnutého rozsudku náležite vysporiadal s odvolacími námietkami žalovanej, konkrétne v bodoch 36. a 41. odôvodnenia, pričom poukázal taktiež na viaceré súdne rozhodnutia, v ktorých súdy dospeli k totožným záverom v otázke aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne. Dovolaním napádaný rozsudok uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokovanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Žalovaná preto nedôvodne argumentovala, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný; pričom za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom.

13. Dovolací súd nepovažuje za dôvodné ani námietky dovolateľky, týkajúce sa vnútornej protirečivosti odôvodnenia rozsudku v odpovedi na otázku, či nárok poškodeného na výplatu poistného plnenia voči žalovanej v súvislosti s prenájomom náhradného vozidla mal existovať už pred uzatvorením Zmluvy o postúpení pohľadávky, alebo či právnym dôvodom vzniku vôbec samotnej pohľadávky poškodeného na výplatu poistného plnenia mala byť až samotná Zmluva o postúpení pohľadávky. Odvolací súd v bode 38 uviedol, že pohľadávka poškodenej na náhradu škody za prenájom náhradného vozidla v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky existovala, nejde o budúcu pohľadávku, a teda poškodená bola oprávnená s ňou disponovať, bola oprávnená postúpiť ju na žalobkyňu. Odvolací súd v bode 40. zdôraznil, že bolo preukázané, že došlo k vzniku skutočnej škody v súvislosti s prenájomom náhradného vozidla u poškodeného následkom dopravnej nehody spôsobenej poistencom žalovanej, ktorú žalobkyňa u žalovanej uplatňovala v zmysle § 4 ods. 2 písm. b) zákona o PZP a na základe tejto právnej úpravy nemá poškodený právo na bezplatný prenájom náhradného vozidla po dobu opravy poškodeného vozidla.

14. So zreteľom na uvedené možno konštatovať, že odvolací súd sa v rámci svojho preskúmania

dôsledne vysporiadal so všetkými podstatnými skutkovými a právnymi otázkami, ktoré boli v konaní nastolené, predovšetkým otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne, pričom jasne uviedol, z akých dôvodov mal túto u žalobkyne danú. Odôvodnenie krajského súdu spĺňa obsahové náležitosti podľa § 220 ods. 2 CSP - jasne vysvetľuje, čo žalovaná namietala, ako sa k týmto námietkam súd postavil, aké skutkové tvrdenia a dôkazy vzal do úvahy, ktoré z nich považoval za preukázané, ako ich hodnotil a na akých právnych záveroch založil svoje rozhodnutie. V spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie, na ktoré v podstatných bodoch nadviazal, tvorí rozhodnutie odvolacieho súdu ucelený, zrozumiteľný a vnútorne konzistentný celok, ktorý spĺňa zákonné požiadavky kladené na odôvodnenie rozhodnutí podľa § 393 CSP.

15. Procesné pochybenie odvolacieho súdu podľa dovolateľky má aj spočívať v tom, že spor o náklady za prenájom náhradného motorového vozidla nesprávne právne posúdil. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa súd natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam, resp. ak hovoríme o svojvoľnom rozhodnutí, ide o rozhodnutie založené na výklade zákona, ktorý nemá oporu v medziach rozumného a prípustného výkladu zákona (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 383/06, I. ÚS 115/2020, II. ÚS 53/2021). Uvedené však v preskúmvanej veci neprichádza do úvahy; a to nielen z dôvodu, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je jedným z mnohých rozhodnutí, ktoré vystali zo sporov medzi žalobkyňou a žalovanou, resp. inými poisťovňami, založených na rovnakom skutkovom základe, v ktorých si žalobkyňa legitímne po postúpení pohľadávky poškodeným uplatňuje voči žalovanej nárok na poskytnutie poisťného plnenia titulom náhrady nákladov na nájom náhradného vozidla.

16. Dovolací súd konštatuje, že dovolateľka polemizuje s konkrétnymi právnymi závermi odvolacieho súdu (s ktorými iba nesúhlasí a považuje ich za nesprávne), čo vylučuje arbitrárnosť a nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia, pričom takáto polemika prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nezakladá. Samotné nesprávne právne závery odvolacieho súdu prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nezakladajú.

17. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalovaná neopodstatnene namieta, že nižšie súdy jej nesprávnym procesným postupom znemožnili uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 420 písm. f) CSP]. Dovolací súd dovolanie žalovanej zamietol (§ 448 CSP).

18. Aplikujúc zásadu úspechu v konaní (§ 255 ods. 1 v spojení s § 453 ods. 1 CSP) vznikol nárok na náhradu trov dovolacieho konania v dovolacom konaní úspešnej žalobkyne voči v dovolacom konaní neúspešnej dovolateľke. Z obsahu spisu vznik trov dovolacieho konania žalobkyne preukázaný je, preto jej dovolací súd priznal náhradu trov dovolacieho konania.

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.